

Nj. E. mons. Giorgio Lingua
Govor na promociji zbornika
Odgovorni prema našem vremenu
Zagreb, 10. ožujka 2021.

„Potreban nam je razgovor za otkrivanje darova svakoga od nas, promicanje onoga što nas ujedinjuje te za doživljavanje razlika kao mogućnost rasta u međusobnom poštovanju“, rekao je papa Franjo pri susretu s civilnim vlastima i diplomatskim zborom u vrijeme svog posjeta Sarajevu 6. lipnja 2015.

Riječi pape Franje, citirane također i u enciklici *Fratelli tutti* (n. 134), trebalo bi svakako primijeniti na mnoge društvene organizacije, vjerske grupe, političke stranke, pa čak i na države.

Promicanje onoga što nas ujedinjuje razlog je zbog kojeg smo osobito svečano proslavili 25. godišnjicu stupanja na snagu Temelnog sporazuma između Svete Stolice i Države Izrael i naknadnog uspostavljanja njihovih međusobnih diplomatskih odnosa. Isto mi je tako drago što sam sada ovdje na predstavljanju prekrasne knjige u kojoj su sabrani tekstovi uglednika, a koji s različitih gledišta ilustriraju važnost gore spomenutog događaja.

Kao što sam rekao prošle godine, mnogi stručnjaci ugovor između Svete Stolice i Države Izrael smatraju jednim od najznačajnijih bilateralnih ugovora u povijesti međunarodnih odnosa 20. stoljeća. Taj ugovor svakako predstavlja miljokaz u odnosima ne samo između dviju država nego i između židovske zajednice i katoličkih vjernika.

Ovaj važan korak, kako su istaknuli govornici, ne bi bio moguć i mi ne bismo bili ovdje da nema *Nostra aetate*, dokumenta Drugog vatikanskog koncila u kojem Katolička Crkva promišlja o odnosu prema nekršćanskim religijama. U tom su dokumentu koncilski oci naglasili da cijela ljudska rasa ima svoj temelj u Bogu, čiji se plan spasenja proteže na sve. Svim je religijama zajedničko traženje odgovora na pitanja muškaraca i žena svih vremena.

Prije samo mjesec dana obilježili smo 61. obljetnicu smrti blaženog Alojzija Stepinca, a tom sam prilikom dao intervju za Hrvatsku radio-televiziju i citirao homiliju blaženog Stepinca održanu 25. listopada 1942. u kojoj je Stepinac istaknuo: „Stvarno postoji samo jedna rasa, a to je Božja rasa. Njezin rodni list nalazi se u Knjizi postanka. [...] Svi oni bez razlike, bili pripadnici ciganske rase ili koje druge, bili Crnci ili uglašeni Europejci, bili omraženi Židovi ili ponosni Arijci, imadu jednako pravo da govore 'Oče naš koji jesi na nebesima!'“ (Citirano prema Esther Gitman: *Alojzije Stepinac – Pillar of Human Rights*, Zagreb, 2019., str. 298.).

Ovaj citat pokazuje nam da dokument *Nostra aetate*, kao i Sporazum između Svete Stolice i Države Izraela i naknadno uspostavljanje diplomatskih odnosa između njih, nije došao kao grom iz vedra neba. Rezultat je to mnogih malih koraka u dugome procesu. Uvijek je postojala i postoji potreba za pionirima koji prije drugih vide put do mira. Bez mira, uzajamnoga poštovanja, razumijevanja i dijaloga neće biti budućnosti.

Na primanju za diplomatski zbor, koji je akreditiran pri Svetoj Stolici, 8. veljače 2021. papa Franjo rekao je:

„U našem je vremenu međureligijski dijalog važna komponenta susreta naroda i kultura. Kad se na njega ne gleda u smislu ugrožavanja vlastitog identiteta, već kao na priliku međusobnog razumijevanja i obogaćivanja, dijalog može postati prilika za vjerske vođe i sljedbenike različitih vjeroispovijesti i može podržati odgovorne napore političkih vođa u promicanju općeg dobra.“

Naslov knjige koju predstavljamo ima znakovito značenje: *Odgovorni prema našem vremenu*. Obljetnica je prošla, govori su izrečeni, sada je svatko od nas pozvan na preuzimanje odgovornosti stvaranja okružja dijaloga na mjestu gdje netko živi. Potrebno je vrijeme za stvaranje povjerenja i razumijevanja te za izgrađivanje odnosa. Vjerujem da je ovo izdanje doprinos koji nas podsjeća da ako nikada ne započnemo, nikada nećemo doći do cilja.

Naposljetku, želio bih iskazati zahvalnost onima koji su ovo omogućili: prof. dr. sc. Željku Tanjiću, rektoru Hrvatskog katoličkog sveučilišta, mom dragom kolegi i prijatelju Nj. E. Ilanu Moru, veleposlaniku Države Izrael u Hrvatskoj. Posebne zahvale iskazujem Zoranu Turzi i Suzani Obrovac Lipar koji su uredili ovo prekrasno izdanje.